

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Romanorum Pontificum Cum Reflexionibus
Historicis**

Kolb, Gregor

Augustæ Vindelicorum, 1727

VD18 14497719

Seculum Tertium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70934)

annis præceptum jejunii vel à magistratu, vel à præconibus suis est promulgatum, ut cibum ante horam sub vespere sextam non sumerent, non, inquam, egissent malè, si per totam indicti jejunii diem convivia celebrassent instar Balthazaris Regis aut divitis illius, de quo Luc. c. 16. v. 19. & 20. hæc leguntur: *homo quidam erat dives, qui induebatur purpurâ & bysso, & epulabatur quotidie splendide.*

Textus D. Pauli minimè pugnat contra abstinentiam ab Ecclesia Romana præscriptam, sed expugnat abstinentiam Hebræorum veterum, qui certo ciborum genere nunquam fruebantur, quòd cibi illi ex lege veteri pro immundis haberentur: lex autem illa non minùs, quàm Circumcisionis præceptum sublata est penitus à Legislatore novo Christo, de quo eodem cap. 2. ad Coloss. hæc habet Paulus: *in quo & circumcisi estis circumcissione non manu facta in expolitione corporis carnis, sed in circumcissione Christi: conspulti ei in Baptismo &c.* Item v. 13. & 14. *donans vobis omnia delicta: delens quod adversus nos erat Chirographum decreti.*

Cæterùm capita reliqua contra S. Telesphorum allata confutavit abundè C. Bellarminus paucis suis verbis superiùs citatis.

Seculum Tertium.

XVI. D. Zephyrinus Romanus.

AD id plurimùm attendit, & attentos voluit esse Episcopos, ut in solùm in Sacerdotum cooptarentur numerum, qui spectatæ virtutis & præclaræ doctrinæ specimen dedissent. Ligneos calices ab aris removit, vitreos potiùs admittens: quamquam iidem successu temporis fuerunt remoti, ut eorundem loco ex auro, argento aut stanno confecti adhiberentur. Præceptum Ecclesiasticum Paschati ita alligatum esse voluit, ut sub idem tempus Fideles omnes usu rationis præditi sacro reficerentur epulo, postquam sacra exhomologesi animum ritè expiassent. Hæc agendo passus est plurima Zephyrinus, dum experiri oportuit sextam persecutionem, eamque pene omnium crudelissimam: imperarunt quippe Septimius Severus, Antoninus Caracalla, Macrinus &

Helio

Heliogabalus, quorum primus & ultimus extremis modis in Christi gregem sæviērunt. Tantis hostibus accesserunt hæretici Marcion, Praxeas, Sabellius, Valentinus, Proclus & ante hos Tertullianus, quos cū suis in erroribus pertinacissimos esse comperisset, eos è proborum numero penitus exclusit. Fuere etiam Pseudo-Episcopi, qui jam hoc Seculo tuam sedem Romanæ vel coæquare, vel non subiectam dicere ausu temerario præsumpserunt: summæ igitur Sedis suæ dignitatem conservaturus *Pontificem se maximum & Episcopum Episcoporum* palam scripsit, qualem se etiam verbis & factis probavit in vita & morte, quam vel Martyr sustinuit, vel malis fatigatus oppetiit anno 221. Sedis 28, tantum inter Martyres eminentior, quantum regimine longior.

XVII. D. Calixtus Romanus.

ROMANORUM plurimos ritè credere docuit usque ad mortem pugiles constantissimos. In novo credentium numero erant Palmatus Consul & Simplicius Senator, uterque rarò prodigiò ad Fidem amplectendam commotus: Palmatii enim oculi tum primum bene videre cœperunt, dum milites contra Calixtum emissos oculorum usu vidit privatos: Simplicius verò idolorum cultum tunc demum damnavit, dum in Capitolio audivit foeminam à damonio corréptam, quæ Calisti, ut ipsa aiebat, *Deum, Unum, Verum* cunctis adorandum prædicabat verbis ad ciendas etiam lacrymas potentissimis. Miraculis duobus accessit tertium, dum virum, Privatum nomine, ulceribus refferum & Blandiniam paralyticam sanitati salutaribus Baptismi aquis restituit. Auxit insuper valde Fidelium coetus, dum ab Alexandro Imperatore impetravit geminam Romæ aream, supra quam in patenti foro duo extruxit ædificia sacrarum Romæ ædium pene publicas primitias. Earum alteram Unigenito *DEI Filio*, alteram *Divinæ Matri* dicatam & consecratam esse voluit. Præter quadraginta dies vernos quatuor jejunii per annum designavit tempora, restaurans morem ab Apostolis jam traditum. Iisdem quatuor anni intervallis Sacerdotes initiari præcepit, cū antea mense Decembri solùm sacer Ordo fuisset impertitus. His gestis iram Ulpiani Jurisconsulti potissimum incurrit, cujus proinde pravis consiliis in carcerem conjectus, fustibus in dies singulos contusus, tan-

tandemque de fenestra in terram dejectus, ac postremò in puteum profundum demissus, animam tantò sublimiorem egit anno 226, Sedis 5.

XVIII. D. Urbanus.

HOC etiam nomine illustris, quoniam in Urbe Roma omnium Urbium domina natus aliud sibi nomen illudque illustrius vendicavit ex eo, quòd multis doctrinæ ac morum sanctitate fuerit exemplar ad melioris vitæ & Fidei optimæ semitam; eos inter fuit Valerianus S. Cæcilie Romanæ Virginis ac Sponsæ Sponsus Sanctus, hujusque frater Tiburtius & Maximus, quorum ultimus à cubiculis Alexandro Imperatori fuerat. Curam semper etiam in se suscepit singularem sacrarum ædium, in quibus, cum reditus paterentur, argenteas lampades aliæque vasa sacra cum calicibus aureis lucere voluit. Summa insuper in pauperes liberalitate fuerat eorum maximè memor, dum rationes bonorum Ecclesiæ perpendit; unde hunc in modum tum de bonis Ecclesiæ, tum de pauperibus scriptum posteris reliquit: *Ipsæ res fidelium, quæ Domino offeruntur, non debent in alios usus, quàm in Ecclesiasticos ac fratrum indigentium converti, quia vota sunt fidelium & prætia peccatorum, ac patrimonia pauperum*: atque his suum charissimum Patrem eripuit Ulpianus Jurisperitus Alexandro Severo Imperatori suggerens occidendi Urbani consilium sacrilegum. Anno 233. Pontificatus 4. aut veriùs 6. cum aliquot mensibus.

XIX. D. Pontianus Romanus.

DAVIDICOS Psalmos à congregatis fidelium cætibus alta, eaque concordia voce cantari, missæ verò sacrificio publicam confessionem, verbò *confiteor &c.* inchoari solitam à Sacerdotibus ad aram accedentibus præmitti mandavit: quamquam non defunt, qui utriusque hujus ritus auctorem D. Damasum fuisse existimant, Pontiani tempore Philosophi Platonici ob concordiam quandam doctrinæ Platonice cum Evangelica veritate ad Christi gregem magno numero transierunt. Placuit eisdem præreliquis liber Evangelii Joannis Apostoli, quem aureis litteris scribi, & scriptum ab omnibus legi oportere asseruerunt. Exemplo suo Platonici traxerunt duos Origenis discipulos
germa-

germanos fratres DD. Gregorium Thaumaturgum & Athenadorum utrumque Episcopum; maximum verò Pontiani animo excitârunt gaudium tum horum, tum aliorum in munere Apostolico sociorum progressus; summum odium econtra in animis Pseudo-Sacerdotum, quorum fraudibus circumventus Alexander Augustus Pontificem in Sardiniam eiecit exulem, ibidem verò Maximinus iustibus cæsum occidi iussit anno 237, Pontificatûs 4.

XX. D. Anterus, Græcus.

VITA longiori dignissimus brevissimam vitam vixit post mensem, ex quo Romam venit Pontifex ex insula Sardinia vocatus, & jam occisus, Vitaliano Maximini Præfecto morti varios cruciatus præmittente, ut vinceret Præsulem invictissimum. In persecutione Maximiniana, quam sextam numerò appellant, ceciderunt, aut potius cum Antero steterunt Martyrum plurimi, quorum gesta ut celerrimè consignarentur notis, constituit ipse notarios. Ejus artis inventorem fuisse tradiderunt Tyronem M. Tulli Ciceronis libertum; qui si fuit, ob Martyrum etiam memoriam libertate profectò fuit dignissimus plus quam Tulliana.

XXI. D. Fabianus, Romanus.

DIEBUS tredecim unà cum Clericis congregatus hæsit populus, ut Pontificem novum sibi præficerent, unanimem denique vocem impetravit columbæ avis simillima de coelo ad Fabianum subito delapsa, quæ in arduis præcipuè negotiis semper deinde assistit Supremo Ecclesiæ Capiti Fabiano. Annis quindecim cœlesti Spiritu plenus hic vir Ecclesiæ præfuit, qui sua ob præclara merita minimè displicuit Gordianis duobus & duobus Philippis, quatuor Imperatoribus; unde dum inferiores Episcopi passim in urbe & orbe erexerunt ædes sacras, Fabianus in Coemeteriis Martyrum extruxit basilicas fidelium precibus peropportunas. Idem septem Diaconis suas designavit regiones, ut singularem pauperum atque peregrinorum curam gererent. Sancivit præterea, ut quotannis feriâ quintâ ante diem Paschatis Chryisma novum Episcopi conficerent, residuum verò ex anno præterito ignis consumeret.

R. P. Kell Series Pont. Pars I.

E

Præce-

Præcepto addidit epistolam, qua Christi institutum hoc esse confirmavit, ut Chryfma nimirum ex oleo simulque balsamo commisceretur. Cæterum ad Fabianum, ab Alexandria Patriarcha Dionysio anathemate proscriptus, venit Origenes suo tempore virorum doctorum pene doctissimus, agnoscens Supremum in Fabiano fidelium omnium Caput, quod tamen Ecclesiæ ademit in *persecutione septima* Decius Tyrannus Maximino major anno 253. Sedis 15.

XXII. D. Cornelius, Romanus.

FURENTE Decio annus pene totus præterit vacuam relinquens Sedem, quam tandem post sedecim Episcoporum Romæ conventum & unanimum consensum occupavit Cornelius Romanus. Ea ipsa tempestate in Africana Ecclesia omnia turbaverat Felicissimus Pseudo-Episcopus D. Cypriani Carthaginensis Antistitis amulus, specie virtutis suas in partes trahens plurimos, ut Cyprianum ab officio suo removeret; & eò rem jam perduxerat, ut Fortunatum Cypriani loco Carthaginenses Episcopum suum agnovissent, nisi Cornelius obicem posuisset: tempestatem hanc sanè gravem excepit alia gravissima; ex Africa enim venerat Romam Novatianus homo Stoicus, qui auctore & adjutore Novato Africano Episcopo primam in universa Ecclesia sedem sibi deberi asserere haud erubuit omnium Schismaticorum primipilus. Atque ut cuncta viderentur ordine fieri, simulata novi Pontificis electione Novatianus confirmatus epistolas ad inferiores Episcopos dedit, observans morem in Ecclesia usitatum: litteris verò ut vim adderet majorem, confinxit gravia scelera contra Cornelium. Verùm brevi fraus patuit congregato Romæ Concilio; à sexaginta enim Episcopis ac totidem Presbyteris damnatus est Novatianus, & cum sectatoribus è fidelium communionem exesse iussus. Majores igitur denuo in Ecclesia turbæ summè Cornelium affligerunt; has tamen aliasque plurimas ita sustinuit, ut suam ob fortitudinem & constantiam in Martyrio præsertim exhibitam ab hæreticis etiam fuerit laudatus. Certè minas minimè exhorruit Decii Imperatoris, in cujus præsentia confessus est magno animo amicitiam cum D. Cypriano per litteras maximè continuatam: verbis & factis testatus est insuper, mille vitas se daturum prius, quàm ullum daret honorem diis, hoc est dæmonibus. Commen-
datâ

datâ itaque D. Stephano Ecclesiâ curâ primâ & ultimâ, caput amputandum dedit carnifici; vitam DEO reddidit anno 255. Sedis 2.

XXIII. D. Lucius, Romanus.

UNANIMI Episcoporum consensu Pontifex electus egit munus suum ea perfectione, quam D. Cyprianus multis extulit laudibus. Statuit is, ut duo Presbyteri totidemque Diaconi semper arbitri adessent Summo Præsuli, cautelas adhibiturus contra Novatianum hæreticum. Non minùs sancivit, ut ii, qui Ecclesiâ bona occupassent, procul Ecclesiâ limitibus arcerentur. In Domibus Sacerdotum omnem procul abesse sexum foemineum curavit, vix matri aut sorori stabilem concedens locum. Hæc aliâque facta Pontificio zelo refertissima fuere, quæ Lucio odium conciliabant, & vitam brevè adimebant; sub Valeriano enim Imperatore caput ferro submisit; postquam geminò in exilio ærumnas tulit innumeras, re & desiderio longo tempore Martyr. Sedis anno 1, & aliquot mensibus; capite plexus est anno 257.

XXIV. D. Stephanus.

INter Ecclesiâ præcepta etiam istud numerari voluit, quo cavet, ne seculares manus sacra usurparent vasa, memor exempli in Rege Balthasare relicti. Fuerunt ea ætate Episcopi toto in orbe plurimi, qui collatis sententiis hæreticos ritè convertos rebaptizandos esse censuerunt; quibus tamen Stephanus constanter restitit insistens D. Cornelii vestigiis. Diversæ ab eodem mentis fuerunt primò etiam DD. Dionysius & Cyprianus, qui brevè saniora edocti suò exemplò traxerunt plurimos alios, adeò ut Donatistarum non pauci æstimârint maximi concordiam, Stephani maxima autoritate comparatam. Atque hoc ipso Donatistarum testimonio usus est D. Augustinus, quo probavit, D. Stephanum summa laude gessisse Pontificatum. Cæterum dato oculorum lumine Lucillæ tribuni filiæ, ductisque in ovile Christi per multis paganis, ductus est ipse demum in templum Martis; cui à Valeriano sacrificare iussus, suis precibus fulgura & tonitrua è cælo excivit, quibus concussum cecidit idoli delubrum: cecidit tamen ipse etiam securi percussus, postquam ut petra stetit annis tribus, quorum ultimus erat Christi 260.

E 2

XXV. D.

XXV. D. Sixtus II. Græcus.

ATHENIENSIS primùm Philosophus, ex Philosopho autem doctissimo factus in Ecclesia Christi Discipulus & Magister, Româ in Hispaniam missus venit; inde in Urbem rediens DD. Laurentium atque Vincentium viâ ac laborum comites sibi junxit. Ibi ob morum probitatem & doctrinæ præstantiam electus est communi omnium suffragio Romanus Pontifex, in cuius munere nec latum unguem à suorum Antecessorum vestigiis recessit; hæreticos enim vice altera baptizari etiam ipse prohibuit; præcepit verò, ut missæ sacrificium non nisi super altare consecratum offerretur. Demum & ipse jussu Valeriani in templum Martis ducendus, D. Laurentio Martyrium post tres dies sustinendum vates prædixit, quod ipse prior sustinuit pauperum tunc maximè memor, quorum & Ecclesiæ bona semper cognoverat esse communia. Sedis anno 1, Martyrium passus 261.

XXVI. D. Dionysius, Græcus.

ANACHORETA Dionysium Alexandrinum Episcopum falsò accusatum defendit; oppugnavit verò ore & calamo Samosatenum Episcopum Sabelli socium, qui nullam in Divinis Personis admittebat distinctionem, nullamque omnino in Christo Deitatem. Cultor adhæc Divinæ Virginis fuit eximius, in cuius veluti gremio mortuus est pientissimè Gallieni Imperatoris tempore, qui patre Valeriano extincto haud sæviit, dum sedit Dionysius annis 11, vitæ ultimus erat 273. inchoatus.

XXVII. D. Felix I. Romanus.

POST D. Dionysium ob insignes virtutes creatus Pontifex ædem D. Pancratii in via Aurelia ædificavit: ob memoriam verò Divorum Martyrum sacra fieri iussit, erigens supra sepulchra eorundem altaria, faciens ex more veteri præceptum. Pugnavit idem fortiter contra Sabellum ejusque sequaces, nec non contra idolorum cultores, à quibus igitur mandatò Aureliani Imperatoris comprehensus, diisque thus offerre iussus, se uni DEO obtulit victimam anno Christi 275. Sedis 2.

XXVIII. D.

XXVIII. D. Eutybianus, Etruscus.

DIVI Felicis successor tempora ac mores hominum gnauiter observare noverat Ecclesiæ perinde decorum conservaturus. Ex Persia tunc in Africam transierat Manes, quem ignobiles natales inter servos & abjectissima mendicabula numerabant; fortuna tamen cum tempore mutata, & ingenii dotes ad sublimem denique statum evexerant. Manichæorum is author fuit hæreticorum, qui inter errores plurimos etiam hunc spargebant, dari transmigrationem animarum Pythagoricam; prohibuerunt proin omnem agriculturam, quòd innumera committi homicidia crederent, dum herbarum animæ, animabus hominum fortè simillimæ, suis è corporibus procul pellerentur, aut certè, si diversæ in iis viverent animæ, eadem haudquaquam à Deo bono, sed à Deo malo, omnium malorum authore vitam accepissent. Præcepit itaque Eutybianus, ut carnes animalium, fruges, uvæ, fabæ, aliæve similia in aris reposita, à Sacerdote vi sacrorum verborum vim sacram acciperent, Manichæorum hoc factò contraveniens erroribus, qui à malo genio hæc procreata fuisse somniabant. Divorum Martyrum curam etiam in se suscepit singularem; rubri enim vestimenti genus assignavit non nisi Christi athletic concedendum, cum suo inferrentur tumulo. Atque ut mos hic novus vigorem acciperet, quadraginta duorum & trecentorum Martyrum cadavera purpureo vestitu ornata, propriis sepelisse manibus traditur; his demum ipse accessit Martyr, purpurâ decorus geminâ, sub Numeriano Imperatore an. Redemptionis humanæ 283. Sedis 8.

XXIX. D. Cajus, Dalmata.

PONTIFEX creatus exemplò Fabiani animatus, regiones suis distribuit Diaconis, ut res gestas Martyrum annotarent. Sacerdotes ipse initiaturus non modò diversos sacrorum Ordinum gradus attendit, sed etiam observandis temporum intervallis distinctos esse voluit: septem iidem fuere gradus etiam hodie notissimi; primus Ostiarios, secundus Lectores, tertius Exorcistas, quartus Acolythos, quintus Subdiaconos, sextus Diaconos, septimus denique Presbyteros exornabat.

Cæterùm Cajus Pontifex patrem habuit Cajum Maximum Diocletiani Imperatoris fratrem, matrem verò Serenam, Philippî viri Romæ Principis, & demum Imperatoris filiam; fratrem denique germanum Gabinum nomine, qui uxore defuncta in Sacerdotum venit numerum, sollicitus de DEO magis, quàm de conjugè altera. Filiam in Matrimonio Gabinus genuit unicam Susannam, quam Diocletianus Galerio Maximiano in sponsam dare decreverat, vinculo hoc connubii firmaturus magis suum Imperium. Verùm triduò deliberationi datò, & eòdem elapsò, respuit oblatas nuptias Susanna; repullam probavit pater Gabinus & Cajus patruus, quibus proin omnibus pro Fidei & castitatis amore caput abscissum est; Susanna in domo patria sanguinem fudit, domi nacta *Sponsum sanguinum Christum*, ejusdem nati anno 296. Pontificatus 12,

XXX. D. Marcellinus, Romanus.

CUM Diocletianus & Imperii socius Maximianus inauditâ hætenus crudelitate in multa millia Christicolarum sæviissent, addiderunt crudelitati blanditias, quibus circumventus thura diis obtulit. Ita habet aliquorum Veterum Historia, quam falsam dicit D. Augustini & aliorum autoritas. Addiderunt tamen priores, Marcellinum mox pœnitentia adeò reductum fuisse, ut Sinuessam Campaniæ urbem ad Concilium 180. Episcoporum anhelus, ciliciòque indutus cucurrerit, in quorum præsentia profusus in lacrymas, scelus suum confessus sit, & admissi sceleris rogârit pœnam & veniam; cui etiam responderint unanimi voce Episcopi; *prima sedes à nemine judicatur, tu reus es, tu Judex, ex ore tuo justificaberis, ex ore tuo damnaberis.* Adiit indè ultrò Maximianum, cui cum exprobrâisset impietatem suam, ejusdem jussu plexus est capite. Corpus sanctissimi Martyris diebus triginta sex inhumatum publico in loco sine honore fuit, cui denique honorem dedit D. Petrus, probans apparitione sua pœnitentiam Marcellini Anno Christi

304. Sedis 2.

Re-

Reflexiones Historicae supra III. Seculum.

NIMIS longum visum est Seculum hoc tertium Antagonistis nostris, Pseudo-Historicis; hi namque pridem Seculi hujus cursum interrumpere suis veluti clamoribus conati sunt, dum centuriam hanc nostram in pluribus Pontificibus aut fallere aut falli palam asserunt. Ex quindecim, inquiunt, hujus Seculi Pontificibus quinque minimum sunt, quos aliis longe coloribus depinxerunt fide digniores Historici nostri; fuit enim hoc tertio Seculo Zephyrinus, fuit Urbanus, Pontianus, Cornelius & Marcellinus, qui omnes turpiter hallucinati sunt. Ita ferè differunt etiam nostri temporis A catholici.

R. Itane, inquitis vos, tam turpiter hallucinati sunt Pontifices, quos tamen etiam hoc Seculo laude sua dignissimos censuerunt Calvinus, Lutherus, Magdeburgenses, &c. dum *veros ac sanctos Pontifices fuisse* eodem veluti calamo scripserunt? quid igitur erroris aut culpæ contraxit Zephyrinus? respondet nobis Rhenanus A catholicus in annotationibus suis ad Tertullianum: *Episcopus Romanus montanizatus*, id est, Zephyrinus videtur approbasse Montani hæresin; id enim ipse Tertullianus, cujus testimonium aliàs maximi faciunt Romani, testatus est. Ita fert sensus Rhenani.

Verùm audiamus nos more nostro C. Bellarminum, qui hunc in modum respondet: *Non est omnino fides habenda Tertulliano hac in parte; quandoquidem ipse Tertullianus Montanista erat: sicut enim paulo antè Artemon (hæreticus) falso jactaverat, Victorem Romanum Pontificem secum sentire, ut ex Eusebio ostendimus: ita nunc Tertullianus Montanista Romanum Pontificem in Montani sententiam trahere conatur; alioqui cur nec Eusebius, nec ullus alius Historicorum veterum, hunc errorem in Pontifice Romano (scilicet Zephyrino) notavit?* Fuit nimirum etiam veterum hæreticorum jam depravatus genius, ut undecunque auctoritatem quamdam suis erroribus conciliare etiam per summum nefas potuerunt, id summa sua industria & pari impudentia præstiterint. Hominum sanè miserimi! qui ut tegant malitiam suam, ab iis etiam, quos maximè propter fidem & virtutem oderunt, virtutis speciem sibi mutuam sumunt: & ut autoritare polleant, eos sibi

autho-

authores aut adjuutores fuisse dicunt, in quibus aliàs nullam auctoritatem agnoscunt, nisi quando cum ipsis sentiunt. Fuit Tertullianus, ut noverrunt omnes, tandem hæreticus Montanista: ut talis tamen non videretur, eum sibi doctrinæ socium junxit, qui hæreticus non fuit. Legat hæc super re C. Bellarminum, qui volet: is enim clarissimè ostendit, quòd Zephyrinus nunquam cum Montanistis senserit, &, quod si errorem ab hæreticis ipsi imputatum commisisset, is error minimè circa Fidem, sed circa personam solùm fuisset, cum Montanistas pro hæreticis non agnovisset, horum fraudulentâ doctrinâ circumventus. Videri nimirum etiam Romanis Pontificibus Catholicus quis potest, qui talis non est: lupus enim sæpè sub pelle later; externam hominum doctrinam ipsorum est discernere sæpè solùm, ac judicare; Scrutator cordium solus DEUS est. Hæc de Zephyrino.

Quid verò mali contraxit Pontifex Urbanus? Respondent Centuriatores Magdeburgici his verbis: *instituit Confirmationem post Baptismum; sed blasphemè dicit, per manûs impositionem Episcoporum, accipi Spiritum Sanctum, & plenè Christianos fieri.*

Consideremus obiter tantùm Magdeburgensium verba, quibus tria obijciuntur D. Urbano mala. 1. Quòd Sacramentum Confirmationis instituerit. 2. Quòd blasphemus fuerit. 3. Quòd accipi Spiritum Sanctum per manûs impositionem docuerit. Ad singula

Respondeo, & ad 1. quidem: quàm parùm sibi constet Magdeburgicorum Historia, nunc attendendum. Actorum c. 8. & 19. refertur, quòd Apostoli super baptizatos manus suas imposuerint, ut acciperent Spiritum Sanctum; duobus igitur Seculis ante Urbanum Papam Confirmatio in usu jam erat: quomodo ergo Urbanus instituit? Item Tertullianus vixit & floruit circa annum Christi 192. uti habet A catholicorum etiam Chronologia: Martyrium verò sustinuit D. Urbanus anno 233. Et tamen Tertullianus quadruplici in loco scriptam testimonium nobis reliquit, Confirmationem post collatum Baptisma in Ecclesia passim adhiberi: quomodo ergo Urbanus primò instituit, quod longo tempore ante ipsum fuerat in usu? quasi verò instituti aut præcepti cujusdam usum exercere idem sit, ac primò instituere, aut præcipere. Confirmationem nimirum, ut habet perpetua Ecclesiæ Traditio, Christus primò instituit, ejusdem verò usum exercuerunt primi Apostoli, & post hos perpetui eorundem Successores Episcopi.

Ad 2.

Ad 2. respondeo. Quo pacto Urbanus blasphemiae reus est, cum ipsum *verum ac sanctum Pontificem* fuisse ipsimet etiam Magdeburgenses scribant? en! verborum elegantem constantiam! qualem toties deprehendimus, quoties quempiam Summorum Pontificum tribus h. s. Saeculis accusari audimus; conveniunt enim perquam venuste: *Verum esse, ac sanctum Pontificem*, & esse blasphemum, vel alterius vitii dedecore notatum.

Ad 3. respondeo. Quod D. Urbanus per manus Episcopalis impositionem Spiritum Sanctum accipi docuerit, non blasphemè, sed sanctè docuit: ita enim docere didicit ex citatis Actorum 8. & 19. capitibus; ita etiam didicit ex temporum vicinitate, quam cum DD. Apostolis habuit; ita didicit ex Traditione, usu & praxi Ecclesiae; ita didicit ex Tertulliano & aliis Scriptoribus &c. ita etiam post D. Urbanum docuerunt Cornelius Papa, D. Cyprianus, D. Cyrillus, D. Augustinus, & quis demum non ex SS. Patribus?

Jam verò, quæ D. Pontiani est culpa? Respondent rursus Magdeburgenses: *scripsit, Sacerdotes proprio ore Corpus Domini conficere & populis tradere, ac per Sacerdotes Deum aliorum hostias acceptare, atque eorum peccata donare, & sibi eos reconciliare.* Atque hanc sententiam D. Pontiani iterum blasphemam dicunt.

Verùm memores sumus notissimæ nobis verborum constantiæ: *Verus ac sanctus Pontifex* fuit D. Pontianus, & tamen blasphemus. Ita ratiocinari didicerunt Doctore Lutero Magdeburgenses Historici, quibus ita respondet C. Bellarminus: *Nihil afferunt Magdeburgenses, unde probent D. Pontiani sententiam esse blasphemam. Quare moleste ferre non debent, si nos Martyri sanctissimo, & ab Apostolorum Successoribus instituto magis credamus, quam Lutero, praesertim cum illud idem in omnium veterum Patrum Scriptis passim legamus.* Afferunt deinde clarissima DD. Hieronymi, Augustini, & Chrysostomi verba, quæ cum D. Pontiani sententia omnino conveniunt.

Quis autem nunc error D. Cornelii fuit? Magdeburgensium responsum in promptu est: *Docuit Cornelius, in Calice Domini solam aquam esse offerendam.* D. verò Cornelium ita docuisse, probant ex eo, quod D. Cyprianus in epist. 3. ad D. Cornelium data multis disputet contra errorem hunc sanè maximum.

Sed mirum in modum fallunt & falluntur Magdeburgenses D. Cyprianus enim eam epistolam non ad Cornelium, sed ad Cæcilium quemdam

Africae Episcopum scripsit; non igitur Cornelius & Cæcilius iudem fuere. Adhæc D. Cyprianus in sua epistola non dicit, hunc errorem fuisse illius, ad quem scribit, sed quorundam aliorum. Probè itaque huc quadrat C. Bellarmini clausula, quam suo annexit responso: *Sed Magdeburgenses tunc fortè largiùs liberant, & scintillantibus ac tremantibus oculis unum legerunt pro alio, Cornelium nempe pro Cæcilio.*

Quid tandem contra D. Marcellinum apponunt? R, hoc unum; *Idolis sacrificavit: deterior igitur hæretico fuit.* At verò hic Marcellini error minimè obesse potest Romanæ Sedi; atque ut ordine procedamus: primò Marcellinus non docuit quidpiam contra Fidem. Secundò non fuit hæreticus aut infidelis, nisi actu quodam externo ob metum mortis extorto. Tertio peccatum suum fati seriâ & severâ poenitentia delevit factus Martyr in Ecclesia militante invictissimus, & in triumphante gloriosissimus.

Intelleximus hætenus, tum ex nostra, tum etiam ex adversariorum nostrorum Historia, quales ac quanti Pontifices triginta numero hucusque Ecclesiam gubernârint. Tales nimirum ac tanti fuerunt, ut veritas inimicis ipsis hæc expresserit verba: *fuerunt omnes veri ac sancti Pontifices.* Quamvis autem deinde fuerint, qui dictorum suorum oblitii hos ipsos *veros ac sanctos Pontifices* gravis culpæ, aut in Fide erroris arguere non formidârunt, horum tamen objecta ita clarè ac solidè sunt soluta ac refutata tum à C. Bellarmino, tum à Scriptoribus aliis, ut ipsimet Adversarii nihil habeant, quod respondeant. Certè à longissimo tempore expectatum fuit Magdeburgensium & aliorum responsum; sed ut apparet, expectabunt Diem Judicii. Cæterum ut nos supra tria hæc Secula velut in unum collecta oculos mentis nostræ non nihil adhuc reflectamus, Ecclesiæ Præcepta, Ritus, ac ut vocant Ceremonias aliæve plura hoc ipso tempore jam observata nunc considerabimus, comparisonem quamdam exinde desumpturi, quæ antiquam inter & nostram intercedat Ecclesiam.

- I. Sacramentorum à Christo institutorum usus Apostolorum tempore
Act. 8. & 19. D. Urbanus, D. Soter, Tertullianus &c.
- II. Verum jejunium ac Quatuor Temporum, *D. Telesphorus, & D. Calistus.*
- III. Nomen Christiani Antiochiæ natum. *D. Epiphanius.*
- IV. Ritus plerique in Sacrificio Missæ à nobis adhiberi soliti, *D. Anacletus, D. Evaristus, D. Alexander I., D. Sixtus &c.*

V. Car-

- V. Cardinalium Officia & eorundem Tituli. *D. Clemens, D. Evaristus.*
- VI. Episcoporum Dignitas & Jurisdictio in suas Diceceses. *D. Petrus, D. Clemens, D. Lucius, D. Anacletus &c.*
- VII. Episcoporum à tribus Episcopis adhibita Consecratio. *D. Anicetus, Nicæna Synodus.*
- VIII. Ornatus seu Vestimenta Sacerdotum ad Aram litantium, *D. Clemens I.*
- IX. Omnes Sacerdotum Ordines & eorundem sumendorum interstitia, *D. Cajus, D. Sylvester, D. Calixtus.*
- X. Cælibatus Clericorum, & à foeminarum consortio separata habitatio. *D. Lucius.*
- XI. Clericorum peculiare insigne seu Corona in capillis. *D. Anicetus.*
- XII. Institutio Diei Dominicæ & Fæstorum Nativitatis Christi, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes &c. *D. Pius I, Traditio Ecclesiæ perpetua, quam hic non negant Lutherani ipsi.*
- XIII. Veneratio & invocatio Sanctorum. *D. Cyrillus, D. Athanasius, D. Basilus &c. &c.*
- XIV. In honorem Divorum erecta Tempia. *D. Calistus, D. Fabianus, D. Hyginus.*
- XV. Veneratio sacrarum Reliquiarum. *D. Cornelius.*
- XVI. Consecratio ac Dedicatio Templorum. *D. Sixtus II. D. Felix I.*
- XVII. Communio Paschalis. *D. Soter & D. Zephyrinus.*
- XVIII. Dies Paschatis die Dominica celebratus. *D. Pius I.*
- XIX. Tria Sacra in Nativitate Domini. *D. Telesphorus.*
- XX. Cantus Ecclesiasticus. *D. Pontianus.*
- XXI. Horarum Canoniarum distinctio. *D. Epiphanius, D. Basilus, Tertullianus.*
- XXII. Lampades ac sacra Lumina in SS. ædibus. *D. Melchiades.*
- XXIII. Status Religiosorum varii. *D. Urbanus I. D. Pius.*
- XXIV. Monasteria varia jam condidit. *D. Antonius, D. Pachomius, D. Hilarius.*
- XXV. Virginitatis votum perfrequens. *D. Hieronymus, Origenes Homil. 4. in Levit.*

- XXVI. Miracula plurima, D. Petrus, D. Paulus, D. Clemens. &c. &c.
 XXVII. Stationes seu Processiones. D. Cletus.
 XXVIII. Præsentia Parochi in contrahendis Nuptiis. D. Soter.
 XXIX. Assistentia patrinoꝝ in levandis ex Baptismatis lavacro neophytis. D. Hyginus.
 XXX. Sententia Excommunicationis &c. Vide Seculum XVII. ubi ex instituto hac de re agitur. En ! tibi Auctores, vel ipsos primos Pontifices, vel Patres primigeniæ Ecclesiæ.

Atque hæc rerum capita vel singula vel certè multa etiam in heterodoxorum Historiographis passim inveniuntur, qui tamen, si paucos excipiamus, facillè concedunt, quòd tribus minimum à nato Christo Seculis Romana Ecclesia à recto vitæ ac Fidei tramite non deflexerit. Notent igitur sibi, quàm longè ipsi à veræ Fidei, ac melioris vitæ tramite abièrint; cum ipsorum Fidei ac vitæ norma trium primorum Seculorum Ecclesiæ sit dissimillima, non verò sic nostra. Verùm de his plura dabunt ventura hic Secula, & præsertim C. Bellarminus.

Seculum Quartum.

XXXI. D. Marcellus, Romanus.

A Marcellino diversus Pontifex, epistolam rationum pondere gravissimam scripsit ad Episcopos Antiochenæ provinciæ, in qua litem oppidò gravem moverunt Episcopi haudquaquam animarum zelò, sed arrogantia fastu accensi. Eadem epistolâ non obscure significavit, nullum Concilium jure celebrari posse, nisi autoritate Romani Præsulis approbatum. Atque dum ingens Ecclesiæ damnum hac ex parte impedire laboravit, incrementum ex parte altera eidem dedit, dum in Urbe novas quinque Parochias erexit, quibus viginti quinque diversos eosque sacros præesse jussit ministros, ut sacra fidelibus ritè subministrarent. Ejusdem Pontificis hortatu Lucina eximie probitatis vidua Romana bonorum suorum hæredem scripsit Ecclesiam, lares proprios in ædem Sacram convertens, quam D. Marcelli templum posterì dixerunt; Priscilla verò Lucinæ par animò mulier in via Salaria cœmeterium copiosis sumptibus extruxit, ex quo D. Marcellini cadaver denique

D. Mar-